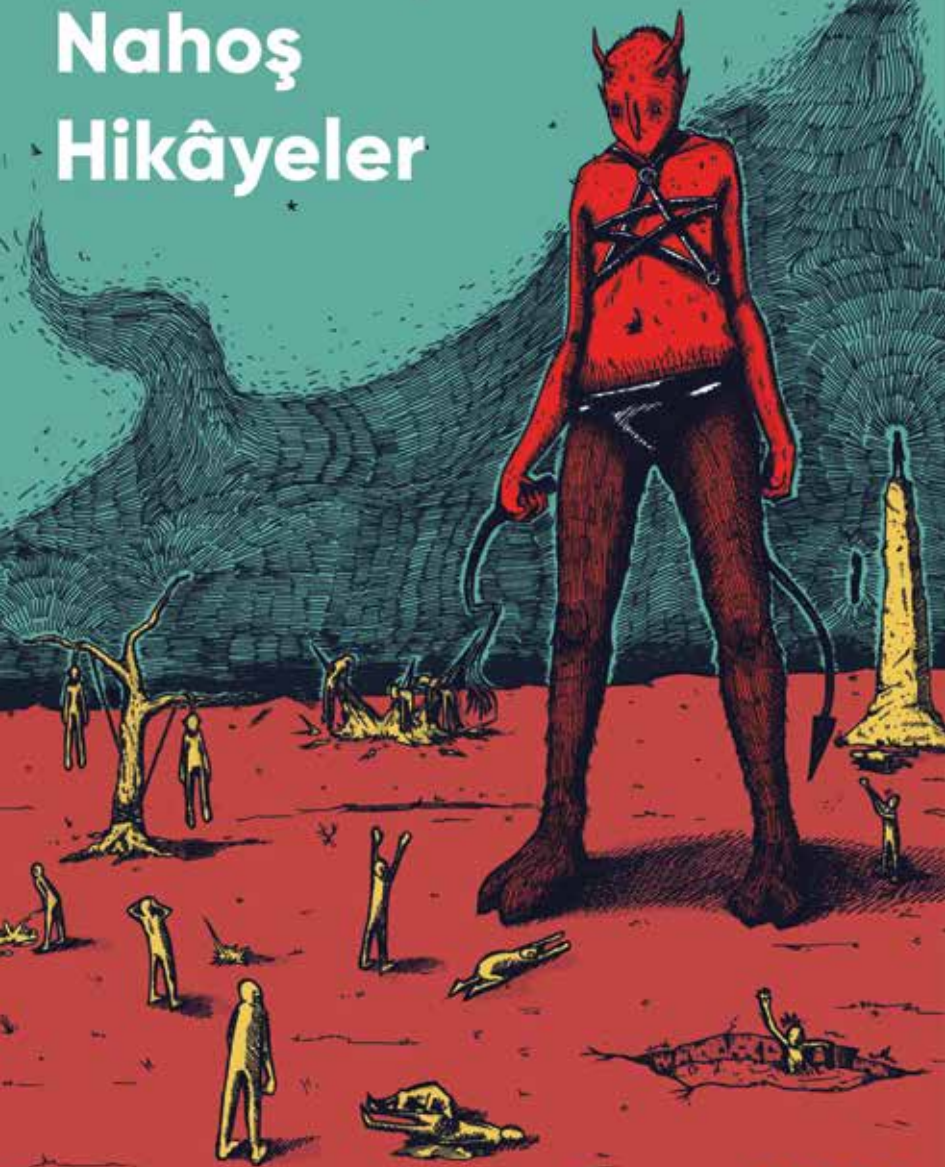

KISA KLASİKLER / 81

LÉON BLOY
**Nahoş
Hikâyeler**

ÇEVİRİ: MELİS OFLAS

♥ can
klasik

LÉON BLOY

NAHOŞ
HİKÂYELER

Can Klasik

Nahoş Hikâyeler, Léon Bloy

Fransızca aslından çeviren: Melis Ofias

Histoires désobligeantes

İlk baskı: 1894, E. Dentu

Bu çeviride kaynak alınan baskı: 2007, L'arbre vengeur

© 2023, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2023, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 4000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Cansu Varol İzmirli

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak illüstrasyonu: Faruk Nafiz Yalçın

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6068-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LÉON BLOY

NAHOŞ
HİKÂYELELER

ÖYKÜ

Fransızca aslından çeviren

Melis Oflas

♥can

LÉON BLOY, 1846'da Dordogne Fransa'da doğdu. Babası Jean-Baptiste Bloy büyük bir Voltaire hayranı, annesi Anne-Marie Carreau koyu bir Katolikti. Mutsuz bir çocukluk geçiren Bloy, 1864'te babasının bulduğu bir işte çalışmak üzere ailesinden ayrılıp Paris'e taşındı. Paris'te kaldığı sırada, sokağın karşısında yaşayan yazar Barbey d'Aurevilly ile tanıştı ve onun akıl hocalığından yararlandı. Çocukluk yıllarında Katolik düşünceye büyük nefret duyan Bloy, yetişkinliğinde dramatik bir dönüşle koyu bir Katolik haline geldi. İlk romanı, otobiyografik izler taşıyan *Le Désespéré* (Çaresiz) büyük tepki alınca edebî çevrelerden ve birçok arkadaşından uzaklaştı. Tartışma yaratan eserleriyle olduğu kadar Zola, Maupassant, Renan ve France gibi yazarlarla ters düşmesiyle de ünlendi. Günlükleri sekiz cilt halinde yayımlandı, eşi ve kızlarına yazdığı mektuplar da birkaç ciltte toplandı. 1917'de Bourg-la-Reine'de öldüğünde, Bloy'yu hatırlayan neredeyse kimse yoktu.

MELİS OFLAS, 1988'de İstanbul'da doğdu. Fransızca mütercim tercümanlık ve sanat tarihi okudu. 2006'dan beri çeviri ve redaksiyon yapıyor.

İçindekiler

Bitki Çayı	11
Evin İhtiyarı	17
Mösyö Pleur'ün Dini	25
Longjumeau'nun Tutsakları	35
Berbat Bir Fikir.....	41
Bir Dişçinin Korkunç Cezası.....	49
Ne İstersen!	55
Son Fırınlama	61
Çilekeş	67
Göz Perdesi	75
Mükemmel Değiliz	79
Cain'in En Güzel Keşfi.....	85

BİTKİ ÇAYI

Henry de Groux'ya¹

Jacques kendini açıkça rezil hissetti. Ona tamamen yabancı kadın günah çıkarırken orada, o karanlıkta, günahkâr bir casus gibi durmak tiksinti vericiydi.

Öyleyse beyazlar içindeki papaz, kadınla birlikte geldiğinde oradan ayrılması gerekirdi ya da en azından onları bir yabancıdan varlığından haberdar kılmak için ufak bir gürültü çıkarmalıydı. Şimdi artık çok geçti, bu korkunç saygısızlık daha da ağırlaşabilirdi.

O kavurucu günün sonunda tespihböcekleri gibi serin bir yer arayan işsiz güçsüz adam eski kiliseye girip büyük gül pencerede kaybolup giden gün ışığını izleyerek hayal kurmak için bu günah çıkarma yerinin arkasındaki o loş köşeye oturmak gibi, her zaman yaptığı şeylere pek de benzemeyen bir hevese kapıldı.

Birkaç dakika sonra nasıl olduğunu anlayamadan bir günah çıkarmanın epey gönülsüz bir tanığı olmuştu.

1. Henry de Groux (1866-1930): Belçikalı sembolist heykeltıraş ve ressam. (Y.N.)

Kulağına gelen sözcükleri açık seçik seçemediği aşikârı, sonuçta fısıltıdan başka bir şey işitmiyordu. Ama sonlara doğru konuşma hararetlenmiş gibiydi.

Birkaç sözcük bu tövbe-kâr gevezeliğın yoğun selinden kopup geldi ve mucize eseri hödüğün teki olmaktan çok uzak genç adam, açıkça onu ilgilendirmeyen itiraflara maruz kalmaktan ziyadesiyle korktu.

Bir anda korktuğú başına geldi. Şiddetli bir yankı hasıl oldu. Hareketsiz dalgalar birden ortaya bir canavar doğururcasına birbirlerinden ayrılarak gürlledi ve korkudan dehşete düşen kulak misafiri sabırsızlıkla bağıra çağıra söylenen şu sözcükleri işitti:

“Size söylüyorum papaz efendi, bitki çayına zehir koydum!”

Sonrasında hiçbir şey olmadı. Yüzü görünmeyen kadın dua kürsüsünden kalktı ve sessizce karanlığın derinliğinde kayboldu.

Papaza gelince, ölü gibi kıılmıdamadan duruyordu, sıkın bir adamın ağır adımlarıyla kapıyı açıp çıkana kadar zaman geçmek bilmedi.

Jacques’ın ayağa kalkması için kilise bekçisinin anah-tarlarının devamlı şingirtısı ve uzun süre sahında yankılan dışarı çıkma uyarısı gerekti; bir uğultu gibi kulağında çınlayan bu itiraf onu öylesine allak bullak etmişti ki.

Annesinin sesini kesinlikle tanımıştı!

Ah, yanılmasına imkân yoktu. Kadının gölgesi iki adım ötesinde dikildiğinde yürüyüşünden de tanımıştı.

Neydi bu? Dünyası yıkılmıştı, her şey mahvolmuştu, her şey acımasız bir şakadan ibaret olmalıydı.

Neredeyse kimseyle görüşmeyen, sadece ayinlere katılmak için dışarı çıkan annesiyle yalnız yaşıyordu. Tüm kalbiyle iyilik ve dürüstlük timsali olarak gördüğü annesine hürmet etmeye alışkındı.

Geçmişe baktığında hiçbir sorun, yanlış bir davranış göremiyordu; ne gizlisi saklısı ne de dalaveresi vardı. Solgun gökyüzünün altında göz alabildiğine bembeyaz, güzel bir yaşam. Yine de bu zavallı kadının varlığı üzüntüyle doluydu.

Genç adamın hayal meyal hatırladığı, Champigny'de öldürülen kocasının ardından hep yas tutmuş, bir gün bile yalnız bırakmadığı oğlunun eğitimiyle bilhassa alakadar olmuştu. Başkalarıyla ilişki kurmasından ödü koptuğundan onu hiç okula göndermek istememiş, eğitimi tamamen kendisi üstlenmiş, kendininkinden parçalarla, oğluna bir ruh vermişti. Bu nizam, oğulda onu gülünç acılara –ve belki de gerçek tehlikelere– daha da açık hale getiren kaygılı bir duyarlılık ve dokunaklı bir sinirlilik haline sebep olmuştu.

Yeniyetmelik çağı gelip çattığında engelleyemediği kestirilebilir davranışlar anneyi bir nebze üzmüştü ama yumuşaklığından bir şey götürmemişti. Ne sitem etmiş ne de darılmıştı. Herkes gibi o da kaçınılmaz olanı kabullenmişti.

Nihayetinde herkes ondan saygıyla söz ediyordu ve tek dünyası, biricik oğlu bugün annesini hor görmeye zorlanıyordu; iki dizi üzerine çökmüş, gözleri yaşlarla onu hor görmeye; tıpkı verdiği sözleri tutmayan Tanrı'yı artık sevmeyen melekler gibi!

Gerçekten de delirmek işten değildi, sokaklarda bağırp çağırarak istiyordu. Annesi birini zehirlemişti ha! Saçmalıktı, yüz milyon kez zırvalıktı, kesinlikle imkânsızdı ama yine de doğruluğu şüphe götürmezdi. Kendi ağızıyla söylememiş miydi? Jacques saçını başını yoluyordu.

Peki ama kimi zehirlemişti? Etraflarında zehirlenerek ölen kimseyi tanımıyordu. Karnı kurşunla delik deşik edilen babası da olamazdı. Annesinin öldürmeye çalıştığı kişi kendisi de değildi. Hiç hasta olmamıştı, bitki

çayına hiç ihtiyaç duymamıştı ve annesi onu çok seviyordu. Özel bir sebebi olmaksızın ilk kez akşam eve gectiğinde annesi kaygıdan hastalanmıştı.

Acaba onun doğumundan önce olan bir şey miydi? Babası onunla güzelliği için evlenmişti, taş çatlasa yirmi yaşındaydı. Bu evliliğin öncesinde işlenen bir suç mu vardı?

Yok, bu da olamazdı. Bu berrak geçmişi biliyordu, ona yüzlerce kez anlatılmıştı ve şahitleri de vardı. Öyleyse bu korkunç itiraf nedendi? Özellikle niçin, niçin kendisi buna şahit olmuştu?

Dehşet ve umutsuzluktan allak bullak bir halde eve döndü.

Annesi hemen ona sarılmak için koştu.

“Geç kaldın sevgili çocuğum, hem ne kadar da solgunsun! Hasta mısın?”

“Hayır,” diye yanıtladı Jacques. “Hasta değilim ama aşırı sıcaklıklar beni halsiz bıraktı, sanırım yemek yiyemeyeceğim. Ya siz anneciğim, siz bir rahatsızlık hissetmiyorsunuz ya? Biraz serin hava almak için dışarı çıkmışsınızdır herhalde. Sanırım rıhtımda sizi gördüm uzaktan.”

“Çıktım gerçekten de ama beni rıhtımda görmemişsindir. *Günah çıkardım*. Sanırım sen uzun zamandır yapmıyorsun, konusunu açmak istemezdim ama...”

Jacques tıpkı okuduğu iyi romanlardaki gibi soluğunun kesilmediğine, yıldırım çarpmış gibi sırtüstü yere devrilmediğine şaşıtı.

Doğruydu öyleyse, günah çıkarmaya gitmişti! Kilsede uyuyakalmamıştı ve bu felaket berbat bir kâbus değildi; bir an için bütün bunları saçmalık sanmıştı.

Yere düşmedi ama beti benzi daha da attı, annesi korkmuştu.

“Neyin var benim küçük Jacques’ım?” diye sordu. “Canın yanıyor, annenden bir şeyler saklıyorsun. Senden başka kimsesi olmayan ve sadece seni seven annene daha çok güvenmelisin... Bana nasıl bakıyorsun öyle! Gözümün nuru, neyin var? Beni korkutuyorsun...”

Annesi Jacques’ı sevgiyle kollarının arasına aldı.

“İyi dinle beni koca çocuk. Meraklı birisi değilim, bunu biliyorsun ve seni yargılamak istemem. Bir şey söylemek istemiyorsan söyleme ama bırak da seninle ilgileneyim. Hemen yatağına gidiyorsun. O sırada ben de sana bizzat getireceğim hafif bir yemek hazırlayacağım, tamam mı? Gece ateşin çıkarsa da bir bardak BİTKİ ÇAYI yaparım...”

Jacques o an yere yığıldı.

“Belliydi böyle olacağı,” dedi annesi, biraz bezgince elini bir zile uzatırken.

Jacques son dönemde *anevrizma* geçirmişti ve annesinin de cici baba olmak istemeyen bir âşığı vardı.

Bu alelade dram üç yıl önce, Saint-Germain-des-Prés çevresinde yaşandı. Olaylara sahne olan ev, bir yıkım müteahhidine ait.

Roman ve denemeleriyle olduğu kadar Zola, Maupassant, Renan ve France gibi yazarlara savurduğu sert eleştiriler ve ayrıksı görüşleriyle de tanınan Léon Bloy, edebiyatı yozlaştırdığı düşünölen, dönemin popüler eğilimi dekadadan akımının temsilcisidir. Çağdaşlarıyla büyük fikir uyuşmazlıkları yaşayan yazar, *Nahoş Hikâyeler*'le Jorge Luis Borges'in de hayranlığını uyandırmayı başarmıştır.

Bloy "saygın" insanların hangi durumlarda ne denli kötücölleşebileceğini ortaya koyduğu on iki öykölük bu derlemede skandal, kaza, ölüm, intihar gibi talhsiz durumları, insanın içindeki karanlığı deşerek gün yüzüne çıkardığı. "nahoš" insan davranışlarını müthiş bir belagatle ve acımasızca aktarır. Yer yer rahatsız edici, yer yer gülünç bu öykülerle yazar, insanın ikiyüzlölüğünü anlatırken kendi ruhsal krizlerini mistik bir teolojik anlayışla metnine yansıtır.

#fransızklasikleri #kısaklasikler #kötücöl #çürüme #toplumsalyozlaşma #ölüm

Kapak illüstrasyonu: Faruk Yalçın

 can

 canyayinlari.com | | | | canyayinlari

öykü

ISBN 978-975-07-6068-6

9 789750 760686